

Väljaandja:	Keskkonnaminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	15.07.2012
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	06.01.2013
Avaldamismärge:	RT I, 12.07.2012, 12

Fluoritud kasvuhoonegaase ja osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate toodete, seadmete, süsteemide ja mahutite ning käitlemistoiimingute registri põhimäärus ja selle pidamise kord ning andmete esitamise kord ja vormid

Vastu võetud 11.07.2012 nr 25

Määrus kehtestatakse välisõhu kaitse seaduse § 122¹⁵ lõike 2 alusel ja kooskõlas avaliku teabe seaduse § 43⁵ lõikega 1.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Andmekogu asutamine, ametlik nimetus, nimetuse ametlik lühend ja ingliskeelne nimetus

(1) Määrusega asutatakse riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu ametliku nimetusega „Fluoritud kasvuhoonegaase ja osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate toodete, seadmete, süsteemide ja mahutite ning käitlemistoiimingute register FOKA“ (edaspidi *andmekogu*) ja kehtestatakse andmekogu põhimäärus.

(2) Andmekogu ametlik lühendnimetus on FOKA register.

(3) Andmekogu ingliskeelne lühendnimetus on *FOKA Registry*.

§ 2. Andmekogu pidamise eesmärk

Andmekogu eesmärk on välisõhu kaitse seaduse alusel kogutavate fluoritud kasvuhoonegaase ja osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate toodete, seadmete, süsteemide ja mahutite ning käitlemistoiimingutega seotud andmete haldamine digitaalses keskkonnas. Andmete kogumise laiem eesmärk on tagada fluoritud kasvuhoonegaaside ja osoonikihti kahandavate ainete atmosfääri eralduvate heitkoguste vähenemine.

§ 3. Andmekogu vastutav töötleja ja volitatud töötleja

(1) Andmekogu vastutav töötleja on Keskkonnaministeerium.

(2) Andmekogu volitatud töötlejad on Keskkonnaamet ja Keskkonnateabe Keskus.

§ 4. Andmekogu turvaklass ja turbeaste

(1) Andmekogu turvaklass on K2T2S2.

(2) Andmekogu turbeaste on M.

§ 5. Andmekogu arhitektuur ja liidesed

(1) Andmed sisestatakse veebipõhise kasutajaliidese ja infosüsteemide andmevahetuskihi X tee kaudu ja hoitakse andmekogus andmekoosseisu järgi kujundatud andmebaasis.

(2) Andmekogu küsib andmeid keskkonnalubade infosüsteemist, aadressiandmete süsteemist ja äriregistrist.

2. peatükk

ANDMEKOGUSSE KANTAVAD ANDMED

§ 6. Andmekogu andmete koosseis

(1) Andmekogusse kantakse:

- 1) andmed kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaase või osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate paiksete jahutus- ja kliimaseadmete ning soojuspumpade ja nende käitlemistoimingute kohta;
- 2) andmed kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate paiksete tuletõrjesüsteemide, -kustutite ning nende käitlemistoimingute kohta;
- 3) andmed kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate paiksete pingeaotlate ja nende käitlemistoimingute kohta;
- 4) andmed kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaasidel põhinevaid lahusteid sisaldavate paiksete seadmete ja nende käitlemistoimingute kohta.

(2) Mahuti käesoleva määruse tähenduses on paikses tuletõrjesüsteemis asuv fluoritud kasvuhoonegaasi sisaldav balloon. Andmed mahutite kohta esitatakse koos kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaasi sisaldava paikse tuletõrjesüsteemi kohta esitatavate andmetega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete täpsem koosseis on esitatud käesoleva määruse lisas 1.

3. peatükk

ANDMETE ESITAMINE JA ANDMEKOGU KASUTAMINE

§ 7. Andmete esitamine

(1) Andmete elektroonilisel esitamisel kasutatakse andmekogu kasutajate tuvastamisel e#Keskkonnaameti teenust vastavalt keskkonnaministri 20. juuni 2011. a määrusele nr 24 „Nõuded Keskkonnaametile elektroonilisel teel esitatavate dokumentide formaadi ja allkirjastamise ning elektroonilise teabevahetuse kohta“.

(2) Paberil andmed esitatakse andmekogusse kandmiseks Keskkonnaametile käesoleva määruse lisades 2–8 esitatud vormidel.

(3) Kolm kilogrammi või enam fluoritud või osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava toote, seadme või süsteemi registreerimiseks esitab käesoleva määruse § 8 lõigetes 1 või 2 nimetatud isik Keskkonnaametile määruse lisades 2 ja 3 sätestatud andmed vastavalt (jahutus- ja kliimaseadmed ning soojuspumpad, tuletõrjesüsteemid ja -kustutid, pingeaotlad või lahusteid sisaldavad seadmed).

(4) Kolm kilogrammi või enam fluoritud või osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava paikse toote, seadme või süsteemi täielikuks registreerimiseks vastavalt käesoleva määruse lisale 3, võib määruse § 8 lõigetes 1 või 2 nimetatud isik selleks volitada käitlemistoimingu teostaja, kes vastab määruse § 8 lõigetes 3-7 sätestatud nõuetele.

(5) Kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaase või osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava paikse toote, seadme, süsteemi või aine võõrandamise, kasutusvalduse ülemineku või kasutuselt kõrvaldamise ja jäätmekäitlejale üleandmise registreerimiseks esitab käesoleva määruse § 8 lõigetes 1 või 2 nimetatud isik Keskkonnaametile määruse lisas 4 sätestatud andmed vastavalt kasutusvaldkonnale (jahutus- ja kliimaseadmed ning soojuspumpad, tuletõrjesüsteemid ja -kustutid, pingeaotlad või lahusteid sisaldavad seadmed).

(6) Kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaase või osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava paikse toote, seadme või süsteemi käitlemistoimingu andmekogus registreerimiseks esitab käesoleva määruse § 8 lõigetes 3-7 nimetatud pädev käitlemistoimingu teostaja Keskkonnaametile määruse lisas 5 (jahutus- ja kliimaseadmed ning soojuspumpad), lisas 6 (tuletõrjesüsteemid ja -kustutid), lisas 7 (pingeaotlad) või lisas 8 (lahusteid sisaldavad seadmed) sätestatud andmed.

(7) Andmekogu täiendamiseks kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaase sisaldava paikse toote, seadme või süsteemi ümberehitamise käigus muutmise korral esitab käesoleva määruse § 8 lõigetes 1 või 2 nimetatud isik Keskkonnaametile määruse lisades 2 ja 3 sätestatud andmed vastavalt kasutusvaldkonnale (jahutus- ja kliimaseadmed ning soojuspumpad; tuletõrjesüsteemid ja -kustutid, pingeaotlad või lahusteid sisaldavad seadmed).

(8) Paberil esitatud andmete andmekogusse kandmise korraldab Keskkonnaamet.

(9) Andmete paberkandjal esitamisel loetakse andmed esitatuks tähtaegselt kui käesoleva määruse §-s 6 nimetatud andmed on Keskkonnaametile esitatud välisõhu kaitse seaduses andmete andmekogus registreerimiseks kehtestatud tähtaja jooksul.

§ 8. Andmete esitajad

(1) Välisõhu kaitse seaduse § 122¹⁶lõiget 1, 2 ja 4 ning § 150³lõikes 1 nimetatud andmeid on pädev esitama käitleja välisõhu kaitse seaduse § 107 lõike 3 või § 122¹⁴lõike 3 tähenduses.

(2) Käitleja välisõhu kaitse seaduse § 107 lõike 3 või § 122¹⁴lõike 3 tähenduses võib esitada andmekogule sama seaduse § 122¹⁶lõiget 1, 2 ja 4 ning § 150³lõikes 1 sätestatud andmeid volitatud isiku kaudu.

(3) Välisõhu kaitse seaduse § 122¹⁶lõikes 3 sätestatud andmeid kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate paiksete jahutus- ja kliimaseadmete või soojuspumpade käitlemistoimingute kohta on pädevad esitama:

1) loale märgitud lubatud käitlemistoimingute kohta välisõhu kaitse seaduse § 122²⁰lõikes 1 nimetatud käitlemisloa omav isik;

2) sertifikaadile märgitud lubatud käitlemistoimingute kohta teise Euroopa Liidu liikmesriigi äriühingu sertifikaadiga isik, kelle sertifikaati tunnustatakse vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EÜ) nr 303/2008);

3) käesoleva lõike punktides 1 või 2 nimetatud isiku töötaja, kes omab asjakohast kutse- või osakutsetunnistust või teise Euroopa Liidu liikmesriigi töötaja sertifikaati, kelle sertifikaati tunnustatakse vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EÜ) nr 303/2008 ja keda käitlemisloa või teise Euroopa Liidu liikmesriigi äriühingu sertifikaadi omaja rakendab oma töös.

(4) Välisõhu kaitse seaduse § 122¹⁶lõikes 3 sätestatud andmeid kolm kilogrammi või enam osoonikihti kahandavaid aineid sisaldavate paiksete jahutus- ja kliimaseadmete või soojuspumpade käitlemistoimingute kohta on pädevad esitama:

1) välisõhu kaitse seaduse § 111 lõikes 1 nimetatud isik;

2) isik, kes omab asjakohast kutse- või osakutsetunnistust.

(5) Välisõhu kaitse seaduse § 122¹⁶lõikes 3 sätestatud andmeid kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate paiksete tuletõrjesüsteemide või -kustutite käitlemistoimingute kohta on pädevad esitama:

1) välisõhu kaitse seaduse § 122²⁰lõikes 1 nimetatud käitlemisloa omav isik;

2) teise Euroopa Liidu liikmesriigi äriühingu sertifikaadiga isik, kelle sertifikaati tunnustatakse vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EÜ) nr 304/2008;

3) käesoleva lõike punktides 1 või 2 nimetatud isiku töötaja, kes omab asjakohast osakutsetunnistust või teise Euroopa Liidu liikmesriigi töötaja sertifikaati, sertifikaati tunnustatakse vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EÜ) nr 304/2008 ja keda käitlemisloa või teise Euroopa Liidu liikmesriigi äriühingu sertifikaadi omaja rakendab oma töös.

(6) Välisõhu kaitse seaduse § 122¹⁶lõikes 3 sätestatud andmeid kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate paiksete pingeaotlate ning nende käitlemistoimingute kohta on pädev esitama käitlemistoimingute teostaja, kes omab asjakohast osakutsetunnistust või teise Euroopa Liidu liikmesriigi töötaja sertifikaati, mida tunnustatakse vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EÜ) nr 305/2008.

(7) Välisõhu kaitse seaduse § 122¹⁶lõikes 3 sätestatud andmeid kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaasidel põhinevate lahusteid sisaldavate paiksete seadmete ning nende käitlemistoimingute kohta on pädev esitama käitlemistoimingute teostaja, kes omab asjakohast osakutsetunnistust või Euroopa Liidu teise liikmesriigi töötaja sertifikaati, mida tunnustatakse vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EÜ) nr 306/2008.

(8) Välisõhu kaitse seaduse § 122²⁰lõikes 1 nimetatud käitlemisloa omava isiku nimel esitab andmekogule andmed fluoritud kasvuhoonegaaside käitlemisega tegelev asjakohast kutse- või osakutsetunnistust või teise Euroopa Liidu liikmesriigi töötaja sertifikaati omav isik, keda käitlemisloa või Liidu liikmesriigi äriühingu sertifikaadi omaja rakendab oma töös.

§ 9. Andmete esitaja pädevuse tõendamine

(1) Välisõhu kaitse seaduse § 111 lõikes 1 nimetatud isik saab andmekogule andmeid esitada pärast seda, kui ta on Keskkonnaametile esitanud keskkonnaministri 11. märtsi 2003. a määrusele nr 16 "Osoonikihti kahandavaid aineid ja fluoreeritud kasvuhoonegaase sisaldavate seadmete installeerimisega, käitamise ja lammutamisega ning lekkekontrolliga tegeleva isiku pädevusnõuded" vastavat erialast väljaõpet kinnitav dokument.

(2) Euroopa Liidu teise liikmesriigi äriühingu sertifikaadiga isikud, kes on sertifitseeritud vastavalt Euroopa Komisjoni määrustele (EÜ) nr 303/2008 või nr 304/2008, saavad andmekogule andmeid esitada pärast välisõhu kaitse seaduse § 122¹⁹nõuetele vastava äriühingu sertifikaadi ja tema käsutuses olevate töötajate sertifikaatide tõlke esitamist Keskkonnaametile.

(3) Käesoleva määruse § 8 lõigetes 6 ja 7 nimetatud käitlemistoimingute teostajad saavad andmekogule andmeid esitada pärast välisõhu kaitse seaduse § 122¹⁹nõuetele vastava töötaja sertifikaadi tõlke esitamist Keskkonnaametile.

(4) Isik, kes esitab andmed fluoritud kasvuhoonegaase või osoonikihti kahandavaid andmeid sisaldava paikse toote, seadme või süsteemi käitleja volituse alusel, kinnitab andmete esitamisel volituse olemasolu.

(5) Välisõhu kaitse seaduse § 122²⁰lõikes 1 nimetatud käitlemisluba, asjakohast kutse- või osakutsetunnistust, Euroopa Liidu teise liikmesriigi äriühingu või töötaja sertifikaati või välisõhu kaitse seaduse § 111 lõikes 1 nimetatud pädevust tõendavat dokumenti omav isik kinnitab andmete esitamisel toote, seadme või süsteemi käitlemiseks õiguse andva lepingu olemasolu.

§ 10. Andmekogu kasutajad

(1) Andmekogu kasutajad on:

- 1) käitleja välisõhu kaitse seaduse § 107 lõike 3 või § 122¹⁴lõike 3 tähenduses või tema volitatud isik;
- 2) välisõhu kaitse seaduse § 122²⁰lõikes 1 nimetatud käitlemisluba omav isik;
- 3) välisõhu kaitse seaduse § 111 lõikes 1 nimetatud pädevust omav isik;
- 4) isik, kes on sertifitseeritud vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EÜ) nr 303/2008, 304/2008 või 305/2008;
- 5) Keskkonnaministeeriumi haldusala teenistuja ja töötaja, kes teeb käesoleva määruse §-s 6 nimetatud dokumentide või andmete menetlemisega ja analüüsiga seotud toiminguid või teostab õigusaktide alusel järelevalvet;
- 6) isik, kellega Keskkonnaministeerium on sõlminud sisetehingu riigihangete seaduse § 14¹tähenduses;
- 7) välisõhu kaitse seaduses sätestatud järelevalveasutused.

(2) Käesoleva määruse lisades 2 ja 3 sisalduvate andmete muutumise korral teavitab andmekogu kasutaja sellest Keskkonnaametit 10 tööpäeva jooksul.

§ 11. Toote, seadme või süsteemi andmekogus registreerimine

Kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaase või osoonikihti kahandavaid aineid sisaldav toode, seade või süsteem registreeritakse andmekogus, kui käitleja esitab käesoleva määruse lisades 2 ja 3 nimetatud andmed andmekogule.

4. peatükk JUURDEPÄÄS ANDMETELE JA ANDMETE SÄILITAMINE

§ 12. Juurdepääs andmekogusse kantud andmetele

(1) Käesoleva määruse § 10 lõike 1 punktides 1–4 nimetatud andmekogu kasutajatel on juurdepääs andmekogusse kantud selle kasutajaga seotud andmetele.

(2) Käesoleva määruse § 10 lõike 1 punktides 5 ja 7 nimetatud andmekogu kasutajatel ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutusel on juurdepääs neile seadusega või seaduse alusel antud ülesannete täitmiseks vajalikele andmetele.

(3) Käesoleva määruse § 10 lõike 1 punktis 6 nimetatud andmekogu kasutajal on juurdepääs sisetehingu täitmiseks vajalikele andmetele.

§ 13. Andmete säilitamine

(1) Volitatud töötaja säilitab registrisse kantud andmeid alaliselt.

(2) Volitatud töötaja säilitab digitaalseid ja paberil alusdokumente 10 aastat.

5. peatükk ANDMEKOGU PIDAMINE

§ 14. Andmekogu pidamise finantseerimine

Andmekogu pidamist finantseeritakse riigieelarvest.

§ 15. Järelevalve

(1) Järelevalvet andmekogu pidamise üle teostavad andmekogu vastutav töötleja ja avaliku teabe seaduse § 53¹lõikes 1 nimetatud asutus.

(2) Andmekogu üle järelevalvet teostama volitatud isikul on õigus tutvuda andmekogusse kantud andmete ja nende alusdokumentidega, siseneda ruumidesse, kus andmeid töödeldakse või kus paiknevad töötlemiseks kasutatavad seadmed, ja saada teavet andmete andmekogust väljastamise ja kasutamise kohta.

(3) Andmekogu pidamisel tekkinud puuduste ilmnemisel on andmekogu volitatud töötleja kohustatud likvideerima puudused järelevalvet teostanud isiku määratud tähtajaks.

§ 16. Andmekogu tegevuse lõpetamine

Andmekogu tegevuse lõpetamise otsustab keskkonnaminister kooskõlas arhiiviseadusega ja avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punkti 6 alusel kehtestatud õigusaktiga. Andmekogu likvideerimisel otsustatakse andmete teise andmekogusse või riiklikku registrisse või riiklikku arhiivi üleandmine või andmete hävitamisele kuulumine ja nende üleandmise või hävitamise tähtaeg.

6. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 17. Hoolderaamatu viimaste andmete kandmine andmekogusse

Kolm kilogrammi või enam fluoritud kasvuhoonegaase või osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava toote, seadme või süsteemi välisõhu kaitse seaduse § 122¹⁶ lõike 4 alusel tehtud käitlemistoiingu kohta andmete andmekogusse esmakordsel sisestamisel kannab käitlemistoiingu teostanud käitleja koos käitlemistoiingu kandega andmekogusse ka selle toote, seadme või süsteemi lekkekонтроlli teostamise kuupäeva ja muud viimase lekkekонтроlliga seotud andmed vastavalt keskkonnaministri 16. novembri 2005. a määruse nr 69 „Osoonikihti kahandavaid aineid või fluoritud kasvuhoonegaase sisaldava seadme hoolderaamatu vorm ja pidamise kord“ alusel peetud hoolderaamatule.

§ 18. Määruse kehtetuks tunnistamine

Keskkonnaministri 16. novembri 2005. a määruse nr 69 „Osoonikihti kahandavaid aineid või fluoreeritud kasvuhoonegaase sisaldava seadme hoolderaamatu vorm ja pidamise kord“ (RTL 2005, 114, 1755) tunnistatakse kehtetuks.

§ 19. Määruse jõustumine

(1) Määrus jõustub 2012. aasta 15. juulil.

(2) Määruse § 18 jõustub 2013. aasta 1. jaanuaril.

¹Euroopa Komisjoni määrus (EÜ) nr 303/2008, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 miinimumnõuded ja tingimused teatavate fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate statsionaarsete jahutus- ja kliimaseadmete ning soojuspumpadega tegelevate äriühingute ja töötajate sertifitseerimise vastastikusele tunnustamisele (ELT L 92, 3.04.2008, lk 3–11);

²Euroopa Komisjoni määrus (EÜ) nr 304/2008, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 teatavaid fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate statsionaarsete tuletõrjesüsteemide ja tulekustutitega tegelevate äriühingute ja töötajate sertifitseerimise miinimumnõuded ning vastastikuse tunnustamise tingimused (ELT L 92, 3.04.2008, lk 12–16);

³Euroopa Komisjoni määrus (EÜ) nr 305/2008, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 kõrgepingejaotlastest teatavate fluoritud kasvuhoonegaaside kokkukogumisega tegelevate töötajate sertifitseerimise miinimumnõuded ja vastastikuse tunnustamise tingimused (ELT L 92, 3.04.2008, lk 17–20);

⁴Euroopa Komisjoni määrus (EÜ) nr 306/2008, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 seadmetest teatavate fluoritud kasvuhoonegaasidel põhinevate lahustite kokkukogumisega tegelevate töötajate sertifitseerimise miinimumnõuded ja vastastikuse tunnustamise tingimused (ELT L 92, 3.04.2008, lk 17–20).

Keit Pentus
Minister

Kristina Grau
Asekantsler kantseri ülesannetes

Lisa 1 FOKA registri andmete koosseis

Lisa 2

Lisa 3

Lisa 4

Lisa 5

Lisa 6

Lisa 7

Lisa 8